Memo meicirculaire 2017

Op 1 juni jongstleden is de meicirculaire van het gemeentefonds gepubliceerd. Omdat er nog steeds geen nieuw kabinet is gevormd en er daarmee ook nog geen nieuwe plannen zijn die effect kunnen hebben op het gemeentefonds, is er sprake van een “beleidsarme” circulaire: De mutaties beperken zich vooral tot doorgevoerde loon- en prijsstijgingen en autonome ontwikkelingen op basis van bestaand beleid.
De laatste bijstelling van de algemene uitkering heeft plaatsgevonden in de Voorjaarsnota 2017 op basis van de decembercirculaire 2016 en de meest actuele gegevens eenheden verdeelmaatstaven (inwoners, woningen, uitkeringsontvangers enz.). Ten opzichte van de Voorjaarsnota 2017 geeft de meicirculaire 2017 de volgende mutatie:

Samenvatting	2017	2018	2019	2020	2021
Voorjaarsnota - decembercirculaire 2016	28.945.600	29.634.500	30.456.800	30.885.500	31.276.800
Begroting - meicirculaire 2017	29.563.000	31.205.100	32.230.100	32.732.100	33.188.000
Saldo resultaat	**617.400**	**1.570.600**	**1.773.300**	**1.846.600**	**1.911.200**
Analyse verschillen					
Accresmutaties + ontwikkeling uitkeringsbasis	172.800	427.100	619.700	656.100	724.300
Decentralisaties Sociaal Domein	240.800	832.600	831.300	865.300	858.300
Prijs- en volumestijging WMO	56.200	74.200	74.200	74.600	76.300
WOZ aanpassing rekentarieven	0	159.100	164.800	166.500	167.700
Diverse taakmutaties	147.600	77.600	83.300	84.100	84.600
	617.400	**1.570.600**	**1.773.300**	**1.846.600**	**1.911.200**

De meicirculaire geeft dus een hogere algemene uitkering van € 617.400 in 2017 oplopend tot € 1.911.200 in 2021. Dit is echter niet het budgettaire effect van de meicirculaire. Het budgettaire effect kan als volgt worden weergegeven:

Budgettair resultaat	2017	2018	2019	2020	2021
Hogere Algemene Uitkering	617.400	1.570.600	1.773.300	1.846.600	1.911.200
1. Reserveringen	-203.800	-310.900	-322.300	-325.200	-328.600
2. Sociaal Domein (nieuwe taken)	-240.800	-832.500	-831.300	-865.300	-858.300
3. Ontwikkeling loon- en prijsstijging	-234.500	-334.300	-454.900	-515.300	-535.400
	-61.700	**92.900**	**164.800**	**140.900**	**188.900**

Ontwikkeling accres en uitkeringsbasis
Het accres en de ontwikkeling van de uitkeringsbasis laat in meerjarenperspectief een forse toename zien ten opzichte van de septembercirculaire. Dit is vooral het effect van de hogere loon- en prijsontwikkeling op de rijksbegroting in het algemeen, meer in het bijzonder de gestegen pensioenpremies van het ABP. De stijging van het accres wordt in 2017 gedempt door een afrekening over het BTW compensatiefonds 2016.

Ad 1 Reserveringen
Een aantal taakmutaties in de meicirculaire wordt gereserveerd en zal in de begroting 2017-2021 worden verwerkt.

Reserveringen	2017	2018	2019	2020	2021
a. WOZ aanpassing rekentarieven	0	-159.100	-164.800	-166.500	-168.000
b. Verhoogde asielinstroom	-97.500				
c. Beëindiging betaling derden (VNG)	0	-66.700	-72.400	-73.200	-73.600
d. Armoedebestrijding kinderen	0	-10.900	-10.900	-10.900	-11.000
e. Bommenregeling	-50.100				
f. Loon- en prijsstijging IU WMO	-56.200	-74.200	-74.200	-74.600	-76.000
	-203.800	**-310.900**	**-322.300**	**-325.200**	**-328.600**

a. Het rijk houdt rekening met een verwachte waardestijging van 6% voor woningen en 1% voor niet-woningen. De rekentarieven zijn daarop in de meicirculaire aangepast waardoor een voordeel ontstaat. De verwachte waardestijging zal ook leiden tot een hogere WOZ waarde in onze gemeenten hetgeen een lagere Algemene Uitkering tot gevolg zal hebben. Vooruitlopend op de hertaxatie en de werkelijke WOZ waarde stijging in Leusden wordt het voordeel gereserveerd op een stelpost.

b. Deze middelen zijn bedoeld om de gevolgen van het hogere aantal statushouders te kunnen opvangen. Het gaat daarbij onder meer om bekostiging van een taalschool, Vroeg- en voorschoolse educatie en extra kosten op het gebied van gezondheidszorg. Aan het eind van het jaar zal een eventueel resterend budget op deze stelpost ten gunste van de algemene middelen kunnen worden gebracht.

c. Tot nu toe werd er voor het uitvoeren van gemeenschappelijke, via de VNG gecoördineerde activiteiten (o.a. KING, A+O fonds) een uitname uit het gemeentefonds gedaan. Vanaf 2018 is dit niet meer toegestaan. Door deze beëindiging wordt vanaf 2018 een bedrag in het gemeentefonds teruggestort op basis van het aantal inwoners. Deze middelen reserveren wij ter dekking voor het Fonds Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering dat door de VNG wordt ingesteld.

d. De bijdrage voor armoedebestrijding kinderen neemt vanaf 2018 voor Leusden toe als gevolg van een bijstelling van de door het CBS ontwikkelde gegevens over kinderen met een kans op armoede.

e. Het ministerie heeft de aanvraag van Leusden voor een bijdrage in de gemaakte kosten voor onderzoek en opsporing van explosieven aan de Modderbeek gehonoreerd. De bijdrage wordt via de suppletie-uitkering bommenregeling van het gemeentefonds uitgekeerd en wordt aangewend ter dekking van de eerder gemaakte kosten.

f. De reservering voor WMO heeft betrekking op de jaarlijkse aanpassing van het macro budget van de WMO Huishoudelijke Hulp t.b.v. prijs- en volumecompensatie.

Ad 2 Sociaal Domein

De voorgenomen overheveling per 2018 van de integratie-uitkering sociaal domein naar de algemene uitkering is uitgesteld. De overheveling kan op zijn vroegst in 2019 plaatsvinden. Het rijk sleutelt nog aan de verbetering van de verdeelmodellen voor jeugdzorg en beschermd wonen en een betere indexeringsmethodiek van de budgetten.
Zoals in de tweede tabel aangegeven nemen deze uitkeringen de komende jaren toe van € 240.800 in 2017 tot € 858.300 in 2021. De toename van de rijksmiddelen Sociaal Domein is als volgt te specificeren:

	2017	2018	2019	2020	2021
a. Loon- en prijsstijgingen	-173.600	-171.200	-168.800	-166.800	-167.500
b. Volumestijgingen	-27.000	-101.000	-101.000	-116.500	-116.500
c. kinderen somatische aandoening		11.600	11.600	11.600	11.600
d. vrijval bonus beschut werk	-8.800	0	0	0	0
e. Bijstelling verdeelmodel	-31.400	-572.000	-573.100	-593.600	-585.900
Totaal	**-240.800**	**-832.600**	**-831.300**	**-865.300**	**-858.300**

Een groot deel van de mutaties binnen het Sociaal Domein heeft betrekking op de door het Rijk doorgevoerde loon- prijs- en volumestijgingen. Daarnaast neemt de Integratie-uitkering in Leusden sterker toe dan op macroniveau als gevolg van de doorrekening van de objectieve verdeelmodellen. In hoeverre deze middelen moeten worden aangewend om hogere kosten op te kunnen vangen is op dit moment niet duidelijk. Wel is duidelijk dat de kosten jeugdzorg in 2016 € 670.000 hoger lagen dan het beschikbare budget en dat er ook voor dit jaar een budgettekort op dit onderdeel dreigt (zie risicoparagraaf voorjaarsnota).

Voorgesteld wordt de aanvullende middelen binnen het Sociaal Domein in afwachting van de afronding van het inkooptraject 2018 binnen de begroting Sociaal Domein beschikbaar te houden en een stelpost volume- en prijsstijgingen Sociaal Domein in de begroting te ramen.

Ad 3 Ontwikkeling loon- en prijsstijging

In de meicirculaire 2017 worden de accressen bijgesteld op basis van de ontwikkeling van de rijksbegroting. Accressen zijn onder meer bedoeld om de loon- en prijsstijgingen binnen de gemeentebegroting op te vangen. De meicirculaire geeft ook de meerjarige loon- en prijsontwikkeling op basis van CPB-ramingen. We zien hierbij een stijging van de inflatie. Op basis van deze loon- en prijsontwikkeling stellen wij de stelpost loon- en prijsstijgingen voor de jaren 2017 t/m 2021 naar boven bij. Daarnaast ramen wij een stelpost van € 175.000 in de begroting om de voor de werkgever gestegen pensioenpremies op te kunnen vangen.

Bijstelling loon- en prijsstijgingen	2017	2018	2019	2020	2021
2017 van 0,9% naar 1,2%	-59.500	-59.500	-59.500	-59.500	-59.500
2018 van 0,9% naar 1,4%	-	-99.800	-99.800	-99.800	-99.800
2019 van 1,1% naar 1,7%			-120.600	-120.600	-120.600
2020 van 1,3% naar 1,6%				-60.400	-60.400
2021 van 1,6% naar 1,7%					-20.100
Stelpost stijging pensioenpremies	-175.000	-175.000	-175.000	-175.000	-175.000
	-234.500	**-334.300**	**-454.900**	**-515.300**	**-535.400**

Gevolgen meicirculaire voor begrotingsresultaat

De gevolgen van de meicirculaire voor de begrotingspositie zijn als volgt:

	2017	2018	2019	2020	2021
Resultaat Voorjaarsnota 2017	-220.600	-144.500	363.700	437.100	178.300
Budgettair resultaat meicirculaire	-61.700	92.900	164.800	140.900	188.900
Actuele begrotingspositie	**-282.300**	**-51.600**	**528.500**	**578.000**	**367.200**

De budgettaire gevolgen van de meicirculaire voor 2018 en verder zullen wij meenemen bij het samenstellen van de meerjarenbegroting 2018-2021. De gevolgen voor de jaarschijf 2017 worden verwerkt bij de najaarsnota 2017.